

1 Politisk plattform for Attac Norge

2 Globalisering av finanskapitalen øker den økonomiske utryggheten og forsterker de sosiale
3 ulikhetene. Dagens økonomiske globalisering innsnevrer de valg vanlige folk verden over kan
4 gjøre i sin egen hverdag, samtidig som den omgår og dermed også svekker de demokratiske
5 institusjonene og de suverene statene som skal forsvare fellesskapets interesser. I stedet for
6 demokratiet setter finanskapitalen og deres eiere sin egen snevre, spekulative logikk i
7 høysetet.

8

9 I en situasjon der denne omformingen av verden blir framstilt som en naturlov, opplever
10 borgerne og deres representanter at deres egen politiske makt er svekket og at de må kjempe
11 om makten til å bestemme over sin egen framtid. En slik svekkelse og en slik avmakt gir
12 næring til antidemokratiske krefter. Det haster derfor med å snu denne prosessen gjennom å
13 skape nye regulerings- og kontrollmidler, både på nasjonalt, europeisk og internasjonalt nivå.
14 Vi har ofte nok erfart at regjeringene ikke vil gjøre dette med mindre vi presser dem til det.
15 Skal vi møte den dobbelte utfordringen som faren for sosialt sammenbrudd og politisk apati
16 representerer, kreves det derfor en sosial og folkelig mobilisering som gir ny og sterkere makt
17 til borgerne og deres representanter.

18

19 De siste tiårenes prosjekt for privatisering, liberalisering og deregulering har gitt oss en finanskriser
20 med store realøkonomiske konsekvenser. Det har kunnet skje fordi folkevalgte organer ikke har hatt
21 vilje og evne til å ta tilbake det demokratiske handlingsrommet og den politiske styringen med
22 økonomien. Skylden for finanskrisen ligger hos grådige og oppfinnsomme finanskapitalister, og hos
23 politikere som i oppgangstider har blind tiltro til markedets selvregulerende evne. Når så krisene
24 kommer forventer de samme menneskene at staten skal stille opp og redde markedene fra seg selv.
25 Svaret på krisene er reell politisk og demokratisk styring av økonomien, det må settes varige grenser
26 for spekulantenes makt.

27

28 Et rettferdig internasjonalt skattesystem vil være et svært viktig virkemiddel for en mer
29 rettferdig fordeling av verdens ressurser. I dagens system gjør finanskapitalen bruk av verktøy
30 som internprising og skatteparadiser for å øke sin fortjeneste, noe som er en viktig grunn til at
31 utviklingslandene taper 500 milliarder dollar årlig i skatteinntekter. I tillegg har internasjonal
32 skattekonkurranse en ødeleggende virkning som er spesielt synlig i fattige land. Flere
33 afrikanske land har innført nullskatt for storselskaper. Noen tilbyr i tillegg subsidier. Dette er
34 et kappløp mot bunnen, der utfattige stater ender med å finansiere svært rike, utenlandske
35 selskaper.

36

37 Etter de siste tiårenes deregulering av finansmarkedene, har verden opplevd flere og større finans- og
38 valutakriser. På det internasjonale finansmarkedet handles det hver dag for valuta, derivater og andre
39 verdipapir til en verdi som er mer enn 30 ganger større enn aktiviteten i realøkonomien. Slik uhemmet
40 handel øker faren for finans- og valutakriser, og fratrar landene som rammes muligheten til å ha
41 kontroll over egen økonomi. Finans- og valutakriser kan sette hele samfunn tiår tilbake i utvikling.
42 Disse krisene kunne blitt betraktelig mildnet gjennom innføring av en totrinns skatt på valutahandel, og
43 gjennom skattlegging av finanstransaksjoner. Det er vanlig å skattlegge virksomhet som kan ha
44 skadelige konsekvenser for samfunnet. Attac mener dette også må gjelde for finansspekulasjon.

45

46 Gjennom Oljefondet er Norge blitt en statlig finanskapitalist, og er i global sammenheng en
47 nullskatteyter – fordi vi har tjent oss rike på å utvinne fossile energikilder som vi tilfeldigvis har hatt
48 tilgang til. Attac Norge ønsker et nytt regime basert på miljøetiske, sosialetiske og globaletiske
49 retningslinjer for hele oljeformueforvaltningen. Vi krever derfor at tre overordnede prinsipper skal
50 legges til grunn: For det første: Reduser oljeutvinningstempoet. For det andre: Betal frivillig «skatt» til

51 verdenssamfunnet av all olje og gass som selges. For det tredje: Skjerp de etiske retningslinjene for
52 staten som finanskapitalist, herunder øyeblikkelig nei til involvering i hedgefond og selskap med
53 forgreining til skatteparadis.

54

55 De sosiale følgene av nyliberalismen er mest alvorlig i de fattige land, spesielt land som har
56 måttet underkaste seg strukturtilpasningsprogrammene til Verdensbanken og Det
57 internasjonale pengefondet. Betjening av den offentlige gjelden tvinger regjeringene til å kutte
58 til beinet i sosialbudsjettene og sementerer dermed samfunnenes underutvikling. Rentesatser
59 som er langt høyere enn i de mest utviklede landene, bidrar til å ødelegge nasjonale bedrifter,
60 og brutale tiltak for privatisering og denasjonalisering blir stadig vanligere for å frigjøre de
61 ressursene som investorene gjør krav på.

62

63 Velferdsordninger angripes overalt: Privatisering av utdanning, helsevesen, vann- og
64 energiforsyning og andre offentlige velferdsgoder utgjør i økende grad en trussel mot velferd
65 og demokrati både i rike land og i utviklingsland. I land der det finnes offentlige
66 pensjonsordninger, blir lønnstakerne oppfordret til å gå over til ordninger med kommersielle
67 pensjonsfond. Dermed blir deres egne arbeidsplasser i enda større grad underlagt absolutte
68 krav om umiddelbar lønnsomhet. Videre blir nedslagsfeltet til finanskapitalen utvidet, og det
69 føres kampanjer for å overbevise folk om at solidariske ordninger mellom nasjoner, folk og
70 generasjoner er avleggs, på tross av at miljøkrisen i vår tid tilsier en styrking av slik
71 solidaritet. Dereguleringen omfatter hele arbeidsmarkedet og fører til forverrede
72 arbeidsforhold, mer utrygghet og arbeidsløshet, og nedbygging av sosiale sikkerhetsnett.

73

74 Det viktigste formålet til et internasjonalt handelsregelverk må være å legge til rette for
75 økonomisk utvikling blant de som trenger det mest. Attac er en motstander av, og vil
76 bekjempe, Verdens handelsorganisasjon (WTO) sin politikk. WTO fører en politikk som
77 drives frem av de rike landene og hvor store selskapers adgang til markeder i utviklingsland
78 har høyest prioritet. Det er ikke en oppskrift på utvikling i sør. Det er en oppskrift på
79 avindustrialisering i store områder og enda sterkere dominans for de multinasjonale
80 storselskapene

81

82 Militarisering og krig brukes av verdens stormakter for å bevare sitt økonomiske og politiske
83 overherredømme. Attac Norge tar avstand fra slike maktpolitiske strategier. Vi oppfordrer
84 også til aktivt arbeid for nedrustning og fred.

85

86 Massemediene i Norge og internasjonalt blir i stadig større grad dominert av sterke
87 økonomiske særinteresser. Kommersialisering og ensretting av medienes virksomhet
88 undergraver offentlighetens rolle som arena for opplysning og demokratisk debatt. Mediene
89 tåkelegger ofte realitetene i politiske, økonomiske og militære utviklinger som angår oss alle.
90 Attac Norge ønsker en aktiv mediepolitikk som stanser kommersialiseringen og legger til rette
91 for et mangfold av selvstendige medier som forfølger journalistiske og demokratiske mål, og
92 ikke snevre profittmål.

93

94 For å oppnå våre mål vil Attac Norge, i samarbeid med den internasjonale bevegelsen Attac
95 og andre samarbeidspartnere i inn- og utland, bidra til å styrke debatten, utvikle og spre
96 informasjon om våre saker og samarbeide om aksjoner og kampanjer, både i egne land, på
97 egne kontinent og internasjonalt. Målet med slike felles tiltak er å:

98

- 99 • Bekjempe den internasjonale spekulasjonsøkonomien.
- 100 • Beskatte kapitalinntekter.

- 101 • Avskaffe skatteparadis.
102 • Bruke den norske oljeformuen aktivt til fordel for verdens fattige og for et
103 miljømessig og sosialt bærekraftig samfunn.
104 • Arbeide for et åpent, demokratisk og rettferdig internasjonalt handels- og
105 investeringssystem med muligheter for politisk styring av markedskreftene for å
106 ivareta innbyggernes sosiale behov, matsikkerhet og en forsvarlig ressursutnyttelse.
107 • Støtte kravet om allmenn sletting av den offentlige gjelden i fattige land og en bruk av
108 de frigjorte ressursene til beste for befolkningen og en bærekraftig utvikling, det som
109 mange kaller en avvikling av den "sosiale og økologisk skadelige gjelden".
110 • Forsvare det offentlige trygdesystem og motarbeide at det overføres til private
111 pensjonsfond basert på spekulative finansplasseringer.

112

113Attac Norge tar ikke stilling til spørsmålet om norsk medlemskap i EU. Dette skal ikke hindre
114Attac Norge i å kunne uttale seg om EUs politikk.

115

116De store mål Attac har satt seg, dreier seg om:

117

- 118 • å gjenerobre områdene som er gått tapt for demokratiet til fordel for finanskapitalen,
119 • å motsette seg alle nye angrep på statenes suverenitet under påskudd å sikre "retten" til
120 investorene og andre kommersielle interesser,
121 • og å skape, på verdensbasis, en mer demokratisk økonomi.

122

123Det dreier seg ganske enkelt om at vi i fellesskap krever makten over vår verdens framtid.

124

125*Vedtatt på Attac Norges oppstartsmøte: 31. mai 2001*

126

127*Sist endret av Attac Norges 8. ordinære landsmøte: 21. -22. mars 2009*